

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (takarékpénztári adakozások, magyar nemzeti Akad.; pesti énekiskola és kisededovó intézet; a' budai kir. tisztviselők adakozása a' magyar színház számára; hont-megyei közgyűlés; Németh József és Seeger Keresztely † kassai hölgyegyesület; zimonyi hírek; 's a' t.) Anglia (Albert hg. tábornagy rangot kapott kir. főnség czímmel; menyekzői diszrend; a' kir. menyekző részletei; 's a' t.) Franciaország (követkamrai ülések nevezetes tolvajpör; különböző vélemények Brunnow küldetése sikeréről; 's a' t.) Törökország (Hodges ezredes fölépte nem ért célzt az egyiptusi alkirálynál; 's a' t.) Németország, Görögország. —

Magyarország és Erdély.

T. ns Pest gyének 1840ki febr. 20án Pesten tartott kisgyűlésén másod alispán Simoncsics János ur hivatalosan jelenté, hogy némelly Budai urak részvényes társasággá alakulván, a' pesti nemzeti színház építési költségei pótlása tekintetéből folyó hó 3dik és 17dik napjain az országgház teremében táncvizigalmat tartottak 's ennek költségeit fölfőző 680 váltó forintot tegnap nekik kezébe szolgáltatták. A' KK. és RRdek az illető részvényes társaságnak a' nemzeti műveltség előmozdítására felállított magyar színház költségei pótlásul hazafiúilag tett 's követésre méltó buzgóságú e' belü adakozását kedvesen vevén, pénztárnok Lisznyay Gedeon urnak a' színházi pénztárba leendő tétel végett általadatni rendelték.

A' hazai első Takarékpénztár gyámolójának névjegyzéke: Abelsberg Farkas 3 fr., Abonyi izráelita község 10 fr., Altmann Sámuel 2 fr., Amphiloehi N. 2 fr., Antalfy István 1 fr., Argauer Ferdinand 30 kr., Balog István kanon. 6 fr., Baracsy András 1 fr., Bartos József 40 kr., Batta Mihály 2 fr., Bauer Pál 2 fr., Bekela Döme 2 fr., Belgrády János 2 fr., Belgrády Sándor 1 fr., Bélik Mihály 1 fr., Bellaugh Antal 5 fr., Bergl Dávid 2 fr., Bernolák József 1 fr., Bezeredy István 10 fr., Bige Károly 2 fr., Birisics Ferencz 2 fr., Bieskey Ignác 2 fr., Bieskey Venczel 1 fr., Boldizsár Sándor izsáki ref. lelk. 2 fr., Boscovitz Regina 1 arany, Boscovitz Márk 3 fr., Braun Jakab 5 fr., Budaörsi község 12 fr., Budakeszi község 8 fr., Buttinger Imre 1 fr., Chladek Péter 1 fr., Csapó János 10 fr., Csasz János 30 kr., Cseh András kanon. 5 fr., Csehy László kanon. 1 fr., Csermák János 1 fr., Csépi község 10 fr., Csizvácz Lajos 30 kr., Csizmadia János izsáki jegyző 1 fr., Csukás András izsáki lakos 1 fr., Czech József polgármester 1 fr., Czerva Sándor 1 fr., Czenner Kázmér 1 fr., Czolner László 2 fr., özvegy Deresényiné 6 fr., Dirnbach Antal 20 kr., Dobos János 1 fr., Dömötör Gergely 2 fr., Dragotínich Mihály 1 fr., Dubraviczky Magdolna egy arany, Dulovics János 2 fr., Ecker György 1 fr., Eder Jakab 1 fr., Ehn Tamás 1 fr., Egger Illés dr. 4 fr., Eliás István 1 fr., Eötvös Pál 5 fr., Ernest Leopold 3 fr., Fábri Kovács János id. 10 fr., Fábri Kovács János ifj. 5 fr., Faller József 2 fr., Faragó János 1 fr., Farkas gyógyszeres 1 fr., Fegyveres Ferencz 2 fr., Fekete István 3 fr., Fluk Eduárd 2 fr., Fórián Antal 1 fr., Forstinger János 1 fr., Francesek bérlő 1 fr., Fratitsevits Márton kezeli lelkész 1 fr., Fröhlich József 1 fr., Frum 20 kr., Gajer János 1 fr., Gál János 1 fr., Gammel József 1 fr., Gebhard Ferencz 5 fr., Geöcz László 5 fr., Gero Lajos 30 kr., Ghyezy Miklós 2 fr., Goger Ferencz 1 fr., Goldstein Ádám 2 fr., Gyomlai jegyző 1 fr., Gyuresek József plebánus 1 fr., Gvidert Simon 1 fr., Halbritter József 2 fr., Haumann László 1 fr., Hegedüs Ignác lelkész 1 fr., Hegedüs István 3 fr., Heihele 6 kr., Heller János 2 fr., Her Ádám 20 kr., Hering Mihály 1 fr., Hermann Ignác 2 fr., Hesz 20 kr., Hindy Mihály 30 kr., Hirsch Reisz 3 fr., Hobel József 3 fr., Hofrichter Borbála 5 fr., Holdházy János 1 fr., Hollós József 2 fr., Horváth 6 kr., Huber Ignác lelkész 1 fr., Hunkler Ferencz 2 fr., Hunyady Lajos 3 fr., Hüber Endre 1 fr., Hüber Jakab 1 fr., Igyártó Pál 1 fr., Jakovics József 2 fr., Janács Antal 1 fr., Jámorfy Ferencz 10 fr., Izsáki kath. egyház 5 fr., Izsáki ref. egyház 4 fr., Izsáki takács ezéh 1 fr., Kasselik András 2 fr., Kanel József 1 fr., Kéler Sándor 1 fr., Keckeméti N. 1 fr., Kirnheim Pál 1 fr., Király László 1 fr., Kiss Károly kapit. 5 fr., Kistorbágyi község 10 fr., Klee Pál 2 fr., Klinger N. 2 fr., Köller Ferencz 2 fr., Kopp 20 kr., Kormut Péter 5 fr., Kossitzky István 2 fr., Kostyal Ádám 5 fr., Kovács László (telegdi) 7 fr., Kovács János 5 fr., Kovachich Antal 10 kr., Kozma testvérek 3 fr., Körmendy István 2 fr., Körmendy Sámuel 2 fr., Krahl Pál 1 fr., Krahl József 2 fr., Kunczy József 3 fr., Kürthy István 10 kr. (Vége következik.)

A' magyar tudós társaság játékszíni küldöttsége munkálattól tízenegye dik értesítés. M. évi június elejétől f. évi febr. 15keig a' küldöttség tízenket ülésben folytatta dolgait, 's tisztügyre vett nyolcz fordítvány közül a' következő hetet fogadta el: 1. Elmélet és színjáték négy felvonásban, Töpfer után Lukács Lajos. 2. Lovag és szolga, vígj. egy felvonásban, Irta francz. D' Epagny; Dunkel után némethől Balog István. 3. Belle-Isle Gabriella, drama 5 felvonásban, Dumas Sándortól, francziából fordította Nagy Elek. 4. A' leányok igene, vígj. három felv. Moratintól, spanyolból fordította Fekete Soma. 5. Dús és szegény, drama öt felvonásban Souvestre Emiltől, francziából fordította Kazinezy Gábor. 6. Hajótörés színjáték öt felvonásban, Desnoyertől, francziából ford. Nagy Elek. 7. Két színész, vígj. három felvonásban Löwenthal Maxtól, ford. Nagy Elek. Ezek is, a' régebben hirdett 89 színművel együtt leiratás végett, bármely színész társaságnak kiadatnak az academia levéltárából. Pesten, a' kis gyűlésből febr. 19. 1840. D. Schedel Ferencz, titoknok.

A' m. tud. társaság, f. e. jan. 7 és 21kén tartott üléseiben, több belső tárgy elintézésén kívül: I. Tanárky Sándor r. tag halálával a' katonai műszavak szerkesztését Kiss Károly l. tagra bízta. II. Egy külön, nyomtatás végett beküldött, classica literaturai munkának, 's a' Tudománytárba szánt három historiai 's egy nyelvtudományi értekezésnek bírálók rendeltettek. III. Négy nyelvtudományi értekezés a' bírálók megegyező véleményinek következtében, nyomtatástól elmozdított. IV. A' társaság könyvtára köv. ajándékokkal szaporodott: a) Horváth M-től: az 1838⁹iki év lefolyása Borsod gyében, orvosi tekintetben. b) Somogyi Lászlótól: Bimbófüzér. Kassa, 1836. c) gróf Odardtól (Toarsból): Exposé des divers modes de culture de la vigne. d) Bugát Pál r. és Flór Ferencz Ltagoktól: Orvosi Tár. Új folyamata, 3dik év. Pest, 1839. e) Salamon Józseftől: Er-

délyi predikátori tár. IXdik füzet, 1839. f) Sámuel Aloiztól: I. Ferencz 40 évi országglásának örömmünepént tartott beszéd. Pest, 1832. V. A' kéziratúrt Schedius Lajos ft. Monumentum literarium hunno-seythicum Steph. Casp. Hajós e S.P. czímű kézirattal nevelte. — Az 1837re hirdett philosophiai jutalomkérdésre érkezett hat pályairat közül, a' harmadik helyre dícsérettel méltatott munka mellynek jelmondata: „Tout l'univers subsiste à l'ombre de sa main”, szerzőjének Hrabovszky Dávid vallja magát. Pest, febr. 15. 1840. — Az academia encyclopediai folyóirása „Tudománytár” f. 1840ben is folytatatik. Minden hónapban egy, legalább hat ívnyi füzet jelenik meg, metszésekkel, hol szükséges; 's az év végén a' két, u. m. értekező és literaturai szakaszhoz külön czímmel és névmutatóval. Ára velinen 5 ft. legfinomabb velinen 6 ft 30 kr.; postadíj egész évre 1 ft 36 kr. Az első vagy januárius füzet tartalma: Értekezések: I. Municipals igazgatás a' római birodalomban Szalay Lászlótól. II. A' vegyaránytan. Irinyitől. III. Görögország történetének philosophiája. Vajda Pétertől. IV. Szent Márton születése helyéről. Podhradecky József. V. Okleveles tordalék. (I. rész nyomattal.) Luczenbacher Jánostól. Literatúra: Cseh literatúra. Critical szemle. Történettudomány. Föld- és népleírás. Magyar tud. társaság ülései. Hivatalos jelentések. Pest, febr. 15. 1840. — Emlékeztetbe hozzátik, hogy a' IXdik nagygyűlés által 1838ban kitűzött ezen történelmi jutalomkérdésre: „Ejtessék meg oklevelek 's egyéb régi emlékek: honnan vette legyen eredetét hazánk régi várszerkezete, koronként milly változásokon ment az keresztül, mik hanyatlása okai és melly hatással volt külön fokain honunk köz igazgatására, védelmére, 's általában alkotmányunk kifejlésére?” A' m a t h e s i s i r e: „A' görbék meghatározásában jelenleg a' görbe mindenkor hossza és érintőinek (tangens) szöge is vétetnek elemekül. Mellyek tehát ezen nézet szerint az első és másod rendű görbék? Vitessenek ezek által öszrendesekre (coordinatae), 's adassanak elő főbb tulajdonságuk.” Valamint végre a' d r á m a i r a s, mellyért ez által csak végjátékok vihatnak; a' pályamunkák beküldésének határideje folyó évi Martius 25ke midőn azt, iró a' nevé rejtő pesétes levélre hivatkozó jelíggel, alulirt veszi által. A' beküldött másolat, melly ki nem adatás esetében is az academia levéltárában marad, a' nélkül, hogy a' szerző a' munka sajtósági jogát elveszténé, idegen kézzel és tisztán írva, lapozva 's kötve küldessék. Ha a' jelíggel levél felbontása után kitétszenék, hogy a' munka saját keze írása a' szerzőnek, ez a' jutalomtól elesik. Minden karbeli első rangu pályamű jutalma 100 darab arany, mellyen kívül másod sőt harmad rendbelinek találandó is kiadhatatik, ivenként szabadon tiszteletdíj mellett. Pesten, febr. 19. 1840. — A' ns Gömör vármegye Rendei által közre tett 's gr. Andrásy György főispáni helytartó ur által jutalmakkal öszkötött két rendbeli kérdésre a' Duna eddigi áradásai története és okairól, 's Budapestnek a' Duna árjai ellen biztosíthatásáról, a' pályamunkák beküldhetésének hatánapja martius 1je, a' meddig azokat tisztán írva, lapozva, jelíggel, 's arra vonatkozva a' szerző nevé rejtő pesétes levéllel együtt alulirt fogadjael. Pesten, febr. 19. 1840. D. Schedel Ferencz, m. acad. titoknok belső város, kigyó-utca 403 szám 1 emelet.)

A' pesti nyilvános énekiskola ügyében. Ez intézet részvényesinek két első közgyűlésin (febr. 2. 's 16.) megalapítván a' társaság, igazgatóvá alulirt, aligazgatóvá Perlasca Domok, pénztárnokká Mátray József, tanítókká Mennner Lajos és Engeszer Mátyás választattak 's a' pestbudai hangszegyesület igazgatása alatt leendő iskola megnyitása jövő mart. 5re határozatott. A' t. ez. részvényesek ennél fogva megkéretnek, hogy részvényeiket minelőbb a' pénztárnoknál (halpiacz, Dencs-ház, 86. sz. a. 1ső em.) befizetni méltóztassanak, ki azokat naponként 8—9 és 2—3 óra közt elfogadja. Egyébiránt a' nyugtatóványok házhoz is küldetnek a' részvényesek, míg az aláirt pénzmennyiséget be nem fizetik. a' közgyűlésekre jövődöben nem hivatnak meg és szavazási jogukat nem gyakorolhatják. Az énekiskola-megnyitás 's elrendezés iránt később lesz bővebb értesítés. Most csupán az említeték, hogy szegények (mindkét nemből) ingyen, tehetősb szülők gyermekei félelvénként előre fizetendő 6 ezüst ft. díjért vétetnek föl. Kik tehát ez intézetbe külden akarják gyermekeiket, jelenthetik szándékjokat (a' fenemlített Dencs-házban, 1ső em.) naponként 8—9 és 2—3 óra közt. Mátray Gábor igazgatónál.

A' pesti nyilvános énekiskola mellé a' részvényesek első közgyűlése egy irnokot is rendelt évenkénti 200 ft. fizetéssel, ki magyarul, németül beszélni 's írni és kótát másolni tudjon. E' hivatalt elnyerni ohajtók írásbeli folyamodásukat, a' pestbudai hangszegyesület igazgató választmányához; intézve kézi és kótáirataik mellékleteivel f. febr. 28ig az énekiskola igazgatója Mátray Gábornál (halpiacz, Dencs-ház, 86. sz. a. 1ső em.) nyújtsák be.

A' pesti belvárosi kereszt-utczában létező Kisededovó-intézet alapítására tartott táncmulatság febr. 11én a' redouti teremben igen szép renddel és kedvező foganattal ment végbe, melly alkalommal alapítványul a' költséget lehuzván — bejött: 750 ft. v., melly somma Tölgyesy János polgármester ur elnöksége alatt keletkező egyesület által azonnal kamatra kiadatik, ennél fogva az érintett intézet, melly mindeddig csak a' sorskénynek volt kitéve, kegyes pártfogókat nyervén, czélját biztosítva elérendi. Hála 's köszönet minden nemes lelkű emberbarátnak, kik e' közhasznu intézet iránt részvételt viseltek.

A' kassai nőegyesület gyarapodása. Közölve vala már távalyi hírlapok útján, hogy ez egyesület m. 1839. év kezdetével olly czélból állott öszsze, hogy Kassa város körében az elszegényült néposztály nyomoriságát lehetségg enyhítse, 's azt a' végső erkölcsi romlástól megója. Hogy e' czél egész kiterjedésében elérhesse, nemcsak arra kelle törekednie, hogy a' már előregyűlt szegények czélszerűen gyámolíttassanak, hanem hogy a' szegényebb osztály gyermekei ezental több figyelemre méltatván, korán rendes élethez, 's munkához szoktattassanak 's így az inségre vezető ösvénytől eltéríttessenek. Szemelőtt tartván ezt az egyesület, mindenek előtt az utczai koldulást szüntetette meg 's a' kolduló népet egy czélszerűen rendezett d o l g o z t a t ó h á z b a öszgyűjtven, 's élelemmel, lakással, ruházattal ellátván, szigorú felügyelés alatt rendre és munkára szorította. Kinek némi tapasztalása volt illy vállalatokban, ki tudja, 's milly sokféle nehézséggel, milly ezernyi gondal jár illy intézetek létesítése, 's most a' kassai dologházba lép, 's abban az 56—60. koldust, kik kevés hónappal ezelőtt az utczákat lepték, 's piszkos rongyaikkal undort gerjesztének, most tisztára

reosva, fésülve, tökéletes ruházatban, s nőket férfiakról elkülönítve, amazokat vas nyoszolyájuk előtt ládájokon ülve s fonva, ezeket szövészeket vagy gyapjúgerében mellett dolgozva látja, az egész intézetben a szigorú katonai rendet, mindenik osztályban az illető munkamesteri, ki a' tudaftanokat munkára oktatja, mellettök a' felügyelőt, ki mindenütt megjelen, a' rendre szigorú ügyel, az egész személyiség elédéliről gondoskodik, s naponkint írott jelentést tesz az egyesület elnöknőjének, végre minden reggel és este a' választott vagy segéd-asszonyságokat, kik felváltva (minden nap más meg más) látogatják meg a' dologházat, az nem fogja eléggé csodálhatni a' kassai nőegyesület buzgóságát, s azon jól átgondolt tervet, mely szerint illy rövid idő alatt illy szép sikert elérnie lehetett. Igaz ugyan, hogy a' városi hatóságnak is sokat köszönhetni e' részben, mert készséges közremunkálása nélkül sem az utesai koldulást illy rögtön megszüntetnét, sem a' dolgoztatóházat illy hamar létesíteni nem igen sikerült volna, mely utóbbihoz a' város a' m. m. kir. helytartótanács megegyeztetével a' Koppfyéle alapítványhoz tartozó tágas épület egyik részét az egyesületnek ingyen átengedte: de legfőbb érdemet szerze magának minden esetre az elnöknő gróf Forgács Zsigmondné szül. gróf Forgács Mária, s alelnöknő özvegy Szirmay Mihályné szül. Szulyovszky Theresia asszony, s még néhány tagjai a' választmányának, kiknek leginkább köszönhetni, hogy az egyesület a' m. 1839ben nem keveset von be 20.082. vftnál s 42³/₄ krmál, és pedig 18.401. fto 32³/₄ krt adakozások utján, 1706. fto 10 krt pedig a' dologház készíttvényei eladásából, úgy annyira, hogy bátor az egyesület ez évben részint a' dologház bebutorozására, részint a' belé helyezett koldusok élelmezésére s ruházatára, a' felügyelő s mesterek fizetésére, a' feldolgozandó anyag megszerzésére, s más mellékes költségekre, valamint a' házi szegények gyámolítására is 14.230. vftot 46¹/₂ krt költeni kénytelenített, még is 5851 vftot 55¹/₄ krt a' f. 840. évre megtarthatott, mely pénztári maradványból 3000. vft már tőkésítve van. Elértevé e' szerint a' kifizött czél első része, nem késett az egyesület a' másik részének létesítéséről is gondoskodni, s elhatározta e' végre még mult 1839 végével, hogy a' kassai felső s közép külváros számára egy k i s d e d o v ó intézetet alapítand. A' városi tanács s választó polgárság itt is előző készséggel ajánlkozott, hogy a' ns szándékot pártolandja, s mihielyt az intézet folyó költségei, u. m. a' kisdedovónak s nejenek fizetése s más mellékes kiadások aláírás, vagy tőkegyűjtés által biztosítva lesznek, az épületet, mely e' czélra leszen fordítandó, maga a' város költségén megszerzendő. Ezen bátorító nyilatkozás után az egyesület több tagjai azonnal tetemes adakozásokkal járultak a' tőkegyűjtéshez, s ugyane' czélra f. e. febr. 13kán több műkedvelő által magyar és német szindarab is adatott, mely kitünő tetszéssel fogadtatván, a' felemelt árak mellett igen tetemes tiszta hasznót hozott. E mellett az egyesület más kufőkről is gondoskdván, s leginkább belső megerősülésére, s öregbülésére törekvén, még 1839 dec. 19kén több Kassán kívül lakó asszonyságot is, t i s z t e l e t h e l i t a g o k gyanánt keblébe fogadott; névszerint megválasztattak tiszteletbeli tagokká: Almásy Ferenczné szül. gróf Forgács Jozefa, Andrássy gróf Györgyné szül. gr. Königsberg Francziska, Andrássy gróf Károlyné szül. gr. Szapary Etelka, Bárczayné szül. Lónyay Piroška, Berzeviczy Tituszné szül. gr. Dessewffy Laetitia (Vidorka), Boronkay Albertné szül. Máriaassy Thekla, Broczenheim hgné szül. hg Schwarzenberg Sarolta, Csáky gr. Antal Vinczéné szül. gr. Csáky Petronella, Csáky grófné szül. báró Vécsey Anna, Dessewffy gr. Emilné szül. báró Wenckheim Paulina, Forgács gr. Károlyné szül. báró Walterskirchen Filippina, Jeszenák báróné szül. gróf Forgács Aloyzia, Kolbenhayer Möricezné szül. Megyaszy Kornélia, Kollmann Zsófia, Luzenszky báróné szül. Szentmiklósy Emilia, Pulszky Imréné szül. Ketzer Theresia, Raiszky báróné sz. Meutzinger Gabriela, Széchenyi gr. Istvánné sz. gr. Seilern Crescentia, Szentiairyné szül. Tiszta Anna, Steinhübel Károlyné szül. Mohl Anna, Szirmay Adámné szül. Gyürky Johanna, Szirmay Józsefné szül. gróf Török Theresia, Szfáray gr. Albertné szül. gróf Waldstein - Wartemberg Mária, Tabyné szül. Runy Mária, Teleki gr. Lászlóné szül. báró Mészáros Johanna, Teleki gróf Sámuelné szül. báró Jeszenák Zuzanna, Thurn - Taxis hgné szül. gr. Batthyány Auróra (Hajnalka), Török gr. szül. b. Révay Zsófia, Vayb. Miklósné szül. b. Geymüller Katalin, s Vécsey báróné szül. Novák Emilia. Ennyi tisztelt név bizony remélteti, hogy nemcsak a' szándékolt kisdedovó intézet már a' legközelebb tavaszon megnyitattik, hanem még sok más jó, szép és áldásteli is sarjazandik e' nemeskeblű egyesület köréből. Áldás kövesse lépteit, s bár utánzásra találna többi nagyobb, kivált magyarajku városinkban is, hol a' szegényebb néposztály foglalkodtatása s nevelése kettős fontosságu.

H o n t T é l t o k o r: F. hó 3kán kezdett közgyűlésünk nevezetesh tárgyaitak rövid foglalata ez volt: I. Országgyűlési követinktől érkezett tudósítások következtében azokra adandó utasítások kidolgozása az erre nézve megbízott állandó választmányra bízott, mely még e' gyűlés alatt kötele tudósítását beadni. b) Eperjes és Kassa városokban szándékolt váltojogi törvényszék fölálltatása iránti megkereső levelek folytában, annak e' megye részéről Kassán létrehozatala és c) a' vasuti kérdésre nézve különösen a' balparti vonal pártoltatása hagyott meg ez uttal or. gy. követinknek. II. Tudomásul vétettek Liptó vgyének a' tisztválasztó-székek országgyűléseni elrendezését sürgető-, és Abaujnak az erejüket felmuló ajánlásoktól követeik eltiltatását illeto' leveleik. III. Matusska evang. lelkesnek selyemtenyészés iránti buzgósága dícsérettel fogadtatott a' megye Rendéi által, s az ennek előmozdítására általa kért intézkedés megtétele. IV. Szatmár vmegyének felszólítása következtében Köleseynek Eötvös, Szalay, Szemere P. által kiadandó munkára járásbeli szolgabírók által előfizetés-, továbbá Gyürky Antal és Pongrácz Lajosnak Hont vmegye helyírását szerkeszteni s kiadni szándékolt czéljok biztosítására ugyanez uton aláírás gyűjtése határozottatott. V. Boronkay Lajos főjegyző előterjesztésére a' kisdedovó intézet némi fölsegélésül a' megye RRdei egy örökös alapító-, (100 ftpgő) és ezenkül három közönséges hatévre kötelező (6pgős) részvényt nemesi pénztárakból rendelkeztek vétetni. Ugyanezen gyűlés folyama alatt tartotta két fenálló intézetünk, casinói, és olvasó-társaságunk, rendes közgyűlést. Amaz 100, ötpgő forintos részvényest számlál, Ipolyságon tartja szállását egy e' czélra a' rozsnai kaptalan-épített s ettől kibérlett fogadói szárnyban, mely öt esinos szobából áll, köztük egy terem, s egy tekéző szoba. Az intézet elnöke: Fejérvary Miklós tbró. Casinóntól külön intézetet képez az olvasó társaság, mely 26, tizenkét pgőforintos részvényest számlál. Czélul tüze ki minden jelesb homi és külföldi könyvek (német nyelven) megszerzetését. A' könyvek a' tagoknak évnegyedenként adatnak ki olvasásul nagyobb számban. Elsőbbségi kérdésben sorshuzás történik. Minden tagnak joga van bármí könyv vételét indítványozni, a' többség határoz. A' társaság egy titoknok kormányalaatt van, kinél a' könyvtár is tartatik. A' társaság szorgalmas titoknoka: Fejérvary Miklós tbr. Közgyűlésünk első napján az ipolysági vendéglő által a' casinói teremben táncmulatság ada-

tott így sem most sem ez előtt soha nem volt még adva megyénkben táncmulatság, a' magyar nyelv terjesztésére és iskolai könyvek megszerzetésére, asszonyi munkák kijátsztatásával összekötve. Dermesztő hidegünk mult hó végével olly rögtön megváltozott, hogy minden vizeink áthágák partjaikat, a' sebesen rohanó jégtorlatok pedig több kisebb nagyobb hidainkat magukkal ragadák s azóta tavaszi langy léget szívunk. (Igazítás: A' Jelenkor f. é. 3ik sz. közölt s börtön-javítási pontot érdeklő tudósításban tollhibából Horváth József neve hibásan áll: Horváth Antal helyett. P. L.)

Seeger Keresztely, dömölki sóárnok, életének 49ik évében, vízkórságban, f. hó 18kán meghalálozott. — Pápa és Szombathely között eddigelő rendes postajárás nem létezővén, a' közlekedés csak levélgyűjtő magányintézet által történt Kisczel és Sárváron keresztül. Melly hiányt a' közönség régóta sajnosan érezvén s a' rendes postavonal felálltatását ohajtván, végre a' törvényhatóságok közbenjártára f. évi mart. 1től kezdve Pápa és Szombathely között is rendes kir. mellékpostavonal létesül. A' közönség emnélfogva leveleit alulról ugyan egy nappal későbbben veendi: de fölülről két három nappal is hamarabb, minden esetre pedig biztosabban, mint azelőtt.

„F. évi jan. 20kán a' miskolci hely. vallástételü lyezeum oktatói kara egy kitünő tagot, a' tanuló ifjuság áldozatokkal is munkás tanítót s egyszersmind barátot veszte; ugyanis N é m e t h J ó z s e f a' közönséges történet- a' status-tan. mathesis, görög s latin nyelv érdemkoszorú zott tanítója. 10 héti súlyos vízkórság következtében élete 51dik tanítói hivatala 14dik évében jobb létre szenderült. — A' boldogultnak tanítványi körül lélekismeretes szorgalommal s esüggedés nélkül buzgón folytatott faradozása, sok oklalu tudományos műveltsége, melyet mindennel kivált az avatottabbakkal megosztani hivatásából folyó édes kötelességének nézett, lelkének szilárd s nemes jelleme a' vele viszonyban élték előtt emlékit feledhetleníték.“

A' társasági agaraszat ez úttal is a' megalapított rend s mód szerint mindenki megeléglésére s öröme ment végbe, kivéve talán azokat, kik agarok diadala iránti erős hiedelemmel jelenvén meg a' pályatérén, s reményökben csalatkozván, rövid ideigleni, illy esetben minden agarással köz kedvetlenséget éreztek, mely azonban agarok tehetősége tulbeesültéből származván, a' vidor kedv által felváltva csak hamar elenyészett. A' gyűléspont, mint e' lapokban említették, Vécsey volt, honnan titkon táplált reménnyel ugyan, de még is mindenki tartva agara versenytársától, 10 órakor Sz. Lőrincz pusztára mint pályatérre kiindult a' társaság. A' 18 bejelentett pályázó agar közül a' tudva levő mód szerint kettőnként porázról futásra eresztve végre kettő maradt fen a' billikomokérti versenyzésre. A' társaság-adta billikomot, illy körülírással: „fuss, hogy ez agarasz évben győztesnek ismértessél-adja a' társaság. Febr. hónapban 1840.“ nyerte gr. Báday Gedeon Kígyó agara; másedikat illy felírással: „E' másod-díjhoz jutott, mert a' győztessele futott: adják Komáromy György és Schayer Sándor Febr. hónapban 1840.“ Schayer Sándor, a' már első és másod rendü billikomot nyert, Szikra agara; végre a' társaság által ajánlott pipát: a' legszebb s legnemesb apa-agárnak, gr. Beleznay János Cziczke agara nyerte el. Az agaraszat napját megelőzte zordon idő remegésbe hozá a' nyugtalan agaraszt elannyira, hogy más nap jobb idő utáni fohással ébredvén fel, teljes lett öröme az idő jobbra fordultával, s az annyira számos jeles részvevők meglelétével, kik mindnyájan legnagyobb lelkesedéssel részesülének e' valódi férfias mulatságban. Meglepo' s gyönyörű látvány egy lovagi kedvtöltést kedvelőnek illy szépen sikerült agaraszat, s valóban méltó tárgy lenne valamely ügyes művészek illy számos lovag előtt történt nyúlhajtás hű ábrázolásra! Örömmel nyilvánítja a' társaság ezennel több jeles taggal lett növekedtet, s egyszersmind nem titkolhatja el azon reményét, mellynélfogva több évre biztosittatását látván, szép jövendőnek nézhet elibe. Minden jelenlevő tag azon ohajttal veve búcsút társától: búcsuk a' most bevégzett agaraszatot olly nagy időköz ne választana a' jövő őszitől; mellynek határnapját ezen lapokban annak idejében mulhatlanul közlendjük.

Zimony, febr. 19kén: „Zimonyi hiteles hírek szerint konstantinápolyi magányos levelek szelütötnék mondják Chosrew basát, de egyszersmind állítják, hogy felgyógyulásairant teljes reményt táplálhatni; a' fiatal szerb fejedelmet, Mihályt, a' basairanti buzgó részvét tartóztatá annyi ideig Konstantinápolyban. Egyebiránt igen könnyen tethé ezt Mihály hg, mert Konstantinápolyban tartózkodta alatt egyik kitüntetés után másikkban részesült. A' nagyur parancsa következtében számára különösen nagybecsü gyönyörű gyémántos Nisham Ifihart készitettek, és ezzel eserélek ki a' már korábban kapott csekélyebb búcsút. Ezenkül gyémántokkal pazarlásig elárasztott koleasagboglárt küldé nekia' szultán; mellyet kalpagján fog viselni. Lyubicza hgnének nem leend szabadfiát Szerbiába kísérni, ismert ármánykoldó eselszövényi miatt, hanem tüstint Oláhországba kellend visszaköltöznie férjéhez. A' szerb minsterségben némelly partoskodások miatt változás fog történni. —

A n g l i a.

(Albert hg. tábornagyi rangot kapott kir. fonség ezimmel. Menyekzői diszrend.) London febr. 8kán: „Ma délután Londonba érkezék Albert hg s magas rokonival együtt Clarendon palotába szállott. A' canterburyi híres székesegyházban isteni tiszteleten volt jelen, és így nemcsak megnyugtata a' buzgó protestansokat, hanem egyszersmind alkalmat nyujta hitveseiknek s lyányaiknak arezvonalmi összehasonlíthatni a' keringésben levő számtalan rajzolat. Kedvező külseje és szerény magaviselete minden szívet meghódíta számára, főleg pedig a' szépnemet egészen elbájoló. A' városi tanácselnök ünnepélyes üdvözlétét következőleg viszonzá a' hg: „Szívemből köszönöm Önnek szerencsekívánatit s tisztelete azon kifejezésit, mikkel ez országba léptemkor fogadtatom. Önökkel

egyesülve kérem az istent, hogy azon szent szövetség, mely oly szorosán fog engem a britt nemzethez kapcsolni, az Önök által kívánt sikerrel legyen koronáztatva, valamint mindenkor törekvésem leendő Önök várakozását betölteni. A hivatalos lap jelenti, mikép a királyné rendelni méltóztatott, hogy ezentul ezime előtt „királyi fenség” nevezet használon Albert hg. egyszersmind az angol hadsereg tábormagyává nevezvén őt ki. — A menyekzői díszrend már megjelent a londoni lapokban és több roppant hasábot foglal el, kijelölvén mindenek előtt azon rendet, mellyel a királyné és völegénye az esketési kápolnába vonulandnak. Mind a két dísz-kíséretet dob's trombiták nyitandják meg, követendik ezt aztán nyomban: a diszmester, a hg udvari lovagjai, a királyné első két főkamrása, a völegény atyjától és tes. véréül kísérve, kiket udvari tisztviselőség követend. A kápolnában az oltár bal oldalán foglaland helyet a hg. A királyné előtt az egész angol udvar fog lépdelni, ezt pedig követendi: Gloucester Zófia hgnő, Mária és Augusta hgnők, Cambridge György hg és hgnő, Kent hgnő, Melbourne, a királyné és udvarhölgyei. A királyné az oltár jobb oldalán foglaland helyet, esketés után pedig hasonló renddel visszatérend palotájába, csak hogy már akkor férje fogja őt vezetni. —

(A királyi menyekző részletei.) London, febr. 10ikén: „Anglia királynéja összekelése Szász-Coburg-Gotha Albert hggel csakugyan véghez ment ma illő fényes ünnepélyel. Sikán Canterburyből Rochester, Chatham és Dartford felé a st. James parki palotába érkezék Albert hg. A Vik György lovagszobrával díszesített márványkapu, melly csupán a királyné előtt szokott megnyitni, ez uttal ő fels. különös parancsából a magas völegény előtt is kitarult. Albert hg rendkívül örvendni látszék azon őszinte szíves fogadtatásnak, mellyben mindenütt részesült, hol keresztül utazott. Másnap, vasárnap, a királyné, Kent hgnő, Albert hg, a coburgi uralkodó és Erneszt hg együtt voltak jelen az isteni tiszteleten a palotai kápolnában. Az ünnepélyes napot korán reggel álgyurobaj's vidor dobörgés és trombitarivalgás köszönté. Hajnal hasadta után azonnal hullámszani kezdte a kíváncsi embertömeg cityben és külvárosokban. Azon kevésbbé szerencsések, kik nem kaphattak helyet a királyné termeiben, a kir. palota és st. Jamesi kastély közti tért foglalák el, merre a kir. pár hintának haladni kelle. Constitution-hillben és a kert mind azon pontján, honnan bácsak távulról is láthatását gondolák reménylhetni a kir. menyekzői pompának, mindenütt ezélszerű alkotványok voltak föllállítva a látás könnyebbíthetősére, és a helybérlők dús nyereséget is arattak, mert kíváncsi nézőkben teljességgel nem mutatkozték hiány. Az ablakok mindenütt el voltak árasztva fejekkel, s még a háztetők legveszélyesb helyei is lepeve voltak emberekkel. Reggel igen rossz volt az idő. A gyér napsugárokat tartós esőzés töré meg: de a nézők vitézül kiállák a sarat és esőt, míg végre diadalmasan előtörték a napsugárokat s legfényesb ragyogással tündöklének. A st. Jamesi kir. palota rendkívül pompás tekintetű volt. Oltárt és kart vörös bársony fődé. A góth oszlopok, párkányok, és rácszatok új aranyzásban ragyogtak. Az urvaesora-asztalkán a dús aranyzata áldozó-eszközök's edények voltak kiállítva. Az oltár mindkét oldalán székek állottak készen a magos nászpár rokonai számára. E székek előtt négy pompás karszék volt felállítva az oltár mindkét oldalán, balról a királyné s Kent hgnő, jobbról pedig Albert hg és az özvegy királyné használatára. A canterburyi s yorki érsek, és a londoni püspök székei az urvaesoraasztalka előtt állottak. A kápolna padlatát kék és vörös szőnyeg fődé a norman rózsával. Az egyházpadok és karzati ülések egyszerű tölgyfából készültek góth faragványokkal s párkányzattal. Azon gyöngye világ, melly a góth ablakokon hatott, sajátzeru színezetet kölcsönzve az egésznek. A diplomatai testület a kir. karzaton kapott helyet. Első, ki oda belépett, Stevenson volt, az éjszakamerikai követ, utóbb még a török követ is megjelent. A tory lapok egyike szemére lobbantja a kormánynak, hogy csak pártjabeli peerekrül gondoskodék, és csupán Liverpool grófnak s Wellington hgnek küldé belépti jegyet. W. hg teljes tábormagyai díszöltözetben jelent meg, tábormagyai pálczával s három rendlánczszal: melle közepén mindazáltal a waterlooi egyszerű emlékjegyvet viselé. Devonshire hg mindkét vállán két két fehér bojtal volt ékesítve, mikről számtalan fehér szalag lengett. 11 óra után teljes díszköntösben lépett be az alsóházi elnök, s néhány pillanat mulva a fekete botu diszmester s néhány gyönyörű öltözetű ezimer, s hírnökelépte jelöl szolgált hogy már közelít a kir. nászkíséret. 11 1/2 órakor megjelent Adelaide királyné s elfoglalá helyét az oltár mellett. Midőn a szolgálattevő őresapat kápolnához közelíté, hangászkara e dalt kezdé zengni: „Föl vigan menyekzőre!” A királyné elindulása a st. Jamesi palotából 12 órára volt határozva. 20 perczezel hamarabb a palotai nagy lépcsőzetről hangosan inték vigyázatra a népet az udvari szolgák, mikép azt mindenkor tenni szokás, midőn az uralkodó család tagjai valahová indulnak. Albert hget megjelentekor zajos örömtapszal fogadá a nép, s a völegény nyájás főhajással köszöné a buzditó üdvözlést, mellyben egészen a kápolnaig mindenütt részesült. Végre álgyudőrej dob's trombitaszó kíséretében jelenté, hogy a királyné már elhagyá a palotát. A pompás díszhintó átgördült a márványkapu's az egész uton félhenszakasztás nélkül harsány. „Hurrah!” kísérete a királynét, melly még akkor is folyvást tartott, midőn már látni sem leheté hintáját; a katonaság szokás szerint tisztelge, a zenészkarok pedig Anglia büszke nemzeti dalát harsogtatták. Hét hintó szállítá kápolnába a magas menyasszonyt s kíséretét. A királyné a 7ikben ült édes anyjával, t. i. Kent hgnővel, és Sutherland hgnővel, ki mostani főudvarmesternője. Ő fels. kitünőleg jó színben volt, csak talán némileg halványabb, mint máskor; de sajátzeru lélekébersége s önuralkodása pillanatig sem hagyá őt el. A palotába érkezte után kir. öltöző-szobájába vezeték ő felségét a trónterem mögé. 11 1/2 óra után st. James kápolnába lépett kíséretszal a völegény. A hg igen egészséges színben volt s

teljes testőri egyenruhát viselt vállról lengő fehér szalagokkal. A magoslakra érkezvén megcsókola az özvegy királyné kezét, s ugyanazt tevő atya is és testvére; ezután bemutatak a völegényt a két érseknek s londoni püspöknek. Ez egész idő alatt senki figyelmét nem kerülte el, mikép a hg folyvást újra az ajtó felé tekintete, forró vágygyal menyasszonyaután. Épen midőn trombitaharsogás jelenté a királyné kápolnába léptét, egyszersmind az első napsugár hatott a szentegyházba, melly eddig sötétes volta a komor idő miatt. E sugárt sokan szerencsés jel gyanánt üdvözlék. A királyné beléptekor elevebbül harsant a nemzeti dal, s mindenki föllállott ő fels. üdvözlétére. A királyné kissé érzékenyültnék látszék. Az ünnepélyes pompa s nap komolysága nem maradt nála hatás nélkül. A királyné nehéz fehérsejlem ruhát viselt narancsvirágokkal, hájában hasonló koszorut, s e fölött nagyböcsü csipkefátyolt, melly picziny gyémánttű által volt a szép hajzathoz tűzve. A fiatal fejedelmi hölgy tartása leírhatlanul gyöngéd s illedékes volt, midőn oltárhoz vezeték völegénye. A kápolna ekkori belseje gyönyörű látványul szolgált: egyik oldalon ezimernökök s apródok, másikon csillogó dísz-és egyenruhák. A királyné karszéke körül sorban állott 12 uszalyvivője, Anglia legszebb hajadonai, mind fehér öltözetben. A királyné jobbján Albert hg állott, balján édes anyja, s kissé távolabb balról Sussex és Cambridge hgek, Melbourne L. és a többi hivatalviselő. Az ország primása, a canterburyi érsek szokott pompával vitte véghez az esketést, a londoni püspök egyházi szolgálata mellett. Az érsek, kezében a sz. könyvvel, oltár elibe lépett, s megkezdé az esketést sa bevezető imádságok után, így szólott a völegényhez: „Albert! akarod é hitestársul ezen némbert, hogy vele isten akarátja szerint szent házasságban élj? Akarod é őt szeretni, gyámolítani, tisztelni, és mint egészséges egy beteg napjaiban is megtartani, ezenkül pedig minden más személyt elhagyni, és egyedül csupán övé lenni, míg mindketten éltek?” Albert: „Akarom!” Érsek: „Viktória, akarod é ezen férfit hitestársul, hogy vele isten akarátja szerint szent házasságban élj? Akarod é őt engedelmesen szolgálni, szeretni s tisztelni, és valamint egészséges egy beteg napjaiban is megtartani, ezenkül pedig minden más személyt elhagyni, és egyedül csupán övé lenni, míg mindketten éltek?” A királyné, völegényére szegzett tekintettel, szilárd hangon: „Akarom!” Érsek: „Ki adja át nekem ezen némbert, hogy e férfival összekössem?” Sussex hg előlép, megfogja a királyné kezét s Albert hg ébe teszi. Megáldatás után így szólott a hg: „Én Albert, téged Viktóriát hitestársul veszelek, hogy e naptól fogvást őrizzelek akár szerencsében, akár boldogtalanságban, dusan vagy szegényen, betegül vagy egészségesül, hogy szeresselek s tiszteljelek, míg a halál elválaszt bennünket egymástól isten akarátja szerint, és erre szavam adom zálogul.” Ugyane szokat ismétlé a királyné. Ezután a királyné ujára tűzék Albert hg a nászgyűrűt, e szokat mondván: „Fogadd e gyűrűt, mint házám zálogát, mint szerelmemet s mindenemét, mit neked adhatok és adok az Atya. Fin és szent Lélek nevében! Amen!” E pillanatban eldőrdült a kir. díszöltözet s 21 álgyuropogás tudatá a kün várakozó ezrekkel, hogy királyné megköté életére a frigyét. Az érsek következé imádsággal zárá az ünnepélyt: „Örök isten, teremtője és föntartója e világnak, kutféje minden szellemi adománynak, adója örök életnek, áraszd áldásodat jelenlevő szolgálóidra Viktóriára és Albertre, kiket nevedben megáldunk! Teljesítsék Izsák és Rebeka gyanánt, mint hű hitestársak, és tartsák meg szentül azon fogadást és szövetséget, melly közöttük kötteték, s mellynek záloga és kezessége ezen gyűrű; éljenek szerelemben s békében és mindenkor engedelmeességben törvényid iránt! Jézus Krisztusért, amen. Mit isten összekötött azt ember ne válassza el. Miután Albert és Viktória megegyeztek egymással összekelni, az isten és e gyülekezet jelenlétében, és viszonyosan fogadák azt egymásnak, ezennel hirdetem, hogy ők férj és feleség az Atya, Fin és Szentlélek nevében, amen! Atya isten, Fin isten és Szentlélek isten áldjon és őrizzen benneteket! Ruházzon föl benneteket kegyelmével az irgalmas isten, és részesítsen áldásiban, hogy miután itten egygyé lettetek, örök életbe költözhessetek. Amen!” Az egész ünnepélyt az urimádság elmondása fejezé be. Az egész ünnepély alatt pillanatig sem fordítá el völegényéről szeméit a királyné. Imádság után sorban megölelék rokonai a királynét, először is Sussex hg közelíté hozzá, s minden feszesség nélkül szorítván kezét, csókkal illeté arczeit. A hgek távozta után az oltár másik oldalára sieté a királyné s megcsókola az özvegy királynét; végre kezét nyujta hitvesének Albert hg, és a trónterembe vezeték őt, hol mindketten aláírák a házassági szerződést. A hg, és hgnők mint tanuk szinte aláírák e fontos oklevelet. Ezután a nép folytonos örömkialtozások közt visszatért az egész násznép a st. Jamesi palotába, azon különbséggel, hogy most Sutherland hgnő helyét Albert hg foglálá el a kir. díszhintóban Kent hgnő mellett; a királyné elől ült. A st. Jamesi palotában fényes reggeli várt a násznépre, mellynek vége után csekély kísérettel azonnal Windsor kastélyba rándultak az új házások, hol esőndes elvonultságban ünneplendik a mézes heteket. Este számos lakoma volt Londonban s az egész város pompás világításban ragyogott. A királyné igen becses emléket ajándékozott a 12 uszalyvivő lyánkáknak, t. i. gyönyörű madarkát, mellülalakban, mellynek teste türkisz, szeméi rubinok, orra gyémánt, körme arany, egyéb része pedig drága gyöngy. Az esketési napot egész London nagy ünnepe gyanánt állé meg. —

Francziaország.

(Követkamrai ülések. Nevezetes tolvajpör.) A követkamrában febr. 6kán Gauguier azon indítványa jöve vitatási szőnyegre, miszerint fizetéses kormánytisztviselők jövedőben ne huzhassák évdjajukat, ha követekké választatnak, azonban e rendszabály alól csupán a király ministerei legyenek fölmentve. Ezen törvényjavaslat vizsgálatára megbízott követkamrai választmány félre vettetni ajánlá Gauguier indítványát. Le-

pelletier d' Aulnay szinte az indítvány ellen nyilatkozik, mert véleménye szerint mindenben, mi a választási rendszerjavítást tárgyalja, a kormánynak illő átengedni az indítványt. Azon pillanatban, midőn a szónok szószékéről távozik, röpiratesomót dobott valakia a terembe a karzatról, mely illetlenséget nagy ingerültséggel fogadta a ház, és az elnök kiigazította a rakoncátlanság elkövetőit. Gauguier igen hosszúságú beszédben támogatta indítványát, s Anglia, Belgium és Spanyolország példájára is vonatkozik. A szónok többször nagyobb figyelemre szólítja a kamrát, mert a beszélgetések miatt alig lehet szavait hallani, de minden siker nélkül, miért is végre így nyilatkozik: „Nem akarnak Önök beszédemre hallgatni? Jól van, hát újra kezdem.“ E szavakat hosszú zajos félbenschakasztás követi, mely után így szól a folytatónak Gauguier: „Nincs senki köztünk, ki ne kapna hivatalt, ha a ministerséghez szegődnek. (Oh! Oh! Zajgás.) Legalább addig bizonyosan, míg a ministerek ígéretiket feledve, folyvást elhanyagolják az erkölcsi uralkodást. Ilyen korunk s kormányunk erkölcsisége.“ (Rendre!) A szónok legnagyobb zajgás közt még egyszer ismétlé szavait s folytatá indítványa védelmét ezen szókkal fejezvé be hosszú beszédjét: „Ha nem fogadják el Önök indítványomat; egész Franciaország fog itélni fölöttük.“ A vitás e napon következmény nélkül maradt. — A szajnai eskütszék előtt febr. 3-án pört kezdtek 51 főnyi tolvajesapat ellen, mely néhány év óta társulati rendezet követve eszközölve lopásit Parisban és sokáig ki tudá kerülni a rendőrség figyelmét. Csak egy kényszerített munkára ítélt tolvaj vallomása után juttatottuk a rendőrség e gazoknak, ezuttal egyszersmind számos mind két nemű orgazdát fogott el. Az elfogott tolvajok közt sok volt-gályarabot szemlélhetni, kiknek ősz fűrtel borzasztó hatást szülnek a gondolkodó nézőben. A főczinkos falábú; ez nem részesülhet ugyan tetteleg a rablásokban, de részint őrállásra használtatá magát, részint pedig kulcsok viaszba nyomásáról gondoskodék. A némbor orgazdák közül számosan tollas kalappal ülnek a vétkesek padján. E pör igen nagy zajt okozott Parisban s legalább egy hónapig fog tartani.

(Különböző vélemények Brunnow küldetése sikeréről.) Paris, febr. 3-án „Brunnow londoni alkudozást félbenschakasztottaknak tekinthetni. Brunnow olly kellemetlen állapotban van most, hogy minélelőbb visszatér a szárazföldre, de nyíltan is panaszkodik Palmerston ellen, kit egyenesen kétszínűség miatt vádol. Brunnow másodszori küldetése tehát meg szerencsétlenebb volt az elsőnél. Palmerston kétségkél teljes joggal vádolható, hogy nagyon könnyen gondolkozik a francia frigy felbontatása iránt. Meg kellett volna józanabban fontolnia, hogy illyesmit könnyebb gondolni, mint kimondani, s hogy illyesmi nem történhet meg az európai béke felzavarása nélkül. Lajos Fülöp, ki saját szerű nyugalmaival szemlélté a londoni történeteket, legnagyobb diadalt aratott most, mert megmutatá a világnak, hogy Franciaország és Anglia már most még inkább meg vannak győződve arról, miszerint mindenkor s minden esetben együtt kell állniok. M. Ali legnagyobb hasznát huz a diplomatai ármánykodásokból, s nem hálálhatja meg eléggé azon hasznokat, miket számára mostani körülmények között Franciaország kieszközle. Politikai haladása jövendőre is elébe van szabva: neki szoroson s vakul Franciaországhoz kell ragaszkodnia, s innen elfogadnia minden iránykövetést. Anglia ellenben csupán károkat várhat e eselszövényekből, és az egész világot maga ellen ingerli. „Más párisi levelező így ír ugyan ezen tárgyról: „Azon vélemény miszerint Brunnow küldetése siker nélkül maradt Londonban, általános terjedni kezd. Brunnow alkudozási folyamala alatt nevezetes tudatlanságban voltunk mindazok iránt, mik e tárgyan a csatornán tul történtek. Küldetéséről nem voltunk hivatalosan értesítve a sz. pétervári udvar által, mi természetesen igen érzékenyül sérté meg a tuileriák udvarát, mely csupán azzal vigasztalá magát, hogy az orosz-angol szövetség nem fogja magát hosszas ideig fontarthatni. Egyébiránt még azt is rebesgetik, miszerint Poroszország és Ausztria megegyeztek Brunnow ajánlatiban, és az angol kormány is hajló azokat elfogadni. Sebastiani gr. hivatalos jelentési is annyi ellenmondással telvék, hogy az egész tárgyan nem igen igazulhatni el. —

Törökország.

Alexandria, jan. 16. Hodges ezr. föllöpte nem ért célt, s épen fenyegetései győzék meg az alkirályt az európai hatalmak közt folytatva növekvő egyenlenségről. „Ezen ember engem mondá az alkirály, v. Milosnak tart, vagy azt hiszi, hogy Egyiptus Indiában van.“ Ezóta mintegy vissza látszott nyerni ifjú erejét. Városunkban a 20 ezer főnyi őrség kívül még 12 ezer ember üt táborát, az ide néhány órány Damahurban 30 ezer; Abukirban, Rosetteben, Damiatában és El Arisban 15 ezer főnyi az őrség; Kairóba 20 ezernyi szállítanak, ezenküla gyári munkásokat is fegyverben gyakorolják. Általános fegyverforgás van az országban parancsolva s az könnyen sikerül, mert a nép minden este jobban szereti mostani urát, mint bármely idegen keresztény hódítót. A török hajóhad lassankint megarátkozik azon eszmével, hogy Ali a hit és birodalom védje. Nem rég illy beszédet tartott a tisztelhez: „Nemzetiségünk hajdan nagy és hatalmas volt. Most ugyanazon vér foly ereinkben; s régi bátorságunk nem volna e meg? Görögországot, Szerbiát, Moldvát és Oláhországot elragadták a birodalomtól s e tartományokat többé nem muszlimanok igazgatják. Elhagyjuk é Egyiptust is fölünk azért ragadtatni, mivel egy európai hatalomnak kedve van abból India felé egy állomást csinálni? Én öreg katona vagyok, inkább meghalok mint azt engedjem. Azon magas polez, mellyen állok, parancsolja nekem azt. Ti muszlimanok vagytok, ha elesem, nem hagytok boszulatlanul.“ A török főtisztek mind halálig hűséget esküdtek neki. — A vesztegházak ismét

helyreállítatják. — A basa erőnek erőt szegzend ellen ha megtámadtatik. Nem rég mondá, hogy őt Európában igen kevéssé ismerik, ha azt hiszik felőle, hogy 30 évi nagy munkával szerzett keresményét csakugy minden kardvágás nélkül engedi át. Most a consuloktól csak irásban fogadja el a nyilatkozást, egyszer s utószor szinte irásban válaszoland, ahhoz mind halálig hű maradván. — Horace Vernet most Szaidban Szoliman basánál (francia renegát) mulat, honnan Nisibibe megy a csatahelyet megvizsgálandó. Damaskusba naponkint szállítják az algjukat, s mint mondják környékére 1500 sátor van rendelve. Aleppo táján 10 ezer embert vonnak össze, miből az egyiptusi hadsereg visszafelé mozgását gyaníthatni. Ibrahim még Marasban van. — Londoni lapok szerint a háboru alkalmasint ujra kiütend a porta és alkirály közt. A portát Anglia, Russzia és Ausztria segíti, szükség esetén fegyvert is fogandván Ali ellen. Ali pedig szerencsésében és Franciaországban bizva egy hajszálnyit sem enged követeléséből. — Ali Kiamil basát összehozá a kapudán basával s török hajóhad tiszteivel, az elsőbb mentegeté magát, mint tudta, s bánatját titkolni ügykezekék. Kiamil szerint Ali szeretné a portát magányegységre bírni. Scutariban a nép örömjaja közt hirdettetett ki a hattisherif.

Konstantinápoly, jan. 22. A porta eddigi pénzrendszerében köv. tetemes javítás esett: a közjövödelmet ezentul különösen e végre rendeltetett s fizetéses tisztviselők kezelik, s nem adatik mint eddig haszonbérbe a többet igérőnek. — Egy angol tengeritiszt állítása szerint az egyiptusi hajóhad elégetése, s magának Alexandriának megszállása, koránsem olly roppant nehézséggel jár, mint közönségesen hiszik. Természetes, hogy e végett nagy erőt kell mozgásba tenni, s a szükséges 35 — 40 hadi hajót a legnagyobb algjukkal ellátni. — M. Ali hajtogatóinak sikerült európai Törökországban a keresztények és görögök érzelmét a porta ellen annyira fellázítani, hogy a közönséges támadás, mely jan. 12-kére volt határozva, néhány hónap mulva ohajtott véget ért volna. — Kiamil b. állítása szerint Arabia és a sz. városok átengedése Ali részéről inkább gúny mint komoly szándok, mivel egyszersmind Sziria átengedése nélkül semmitörőnek tekinthetni. Ali még mindig a régi nagy ravagyó, azonban újabb mérelyre nehezen fog vetemülni, mivel az dolgának könnyen ártathatna. — Bár M. Ali ijesztgetése nem sokat jelent, a portát még is nagy gondba ejté. A diván határozata szerint 10 millió frankot kölcsönzenek az ázsiai hadsereg helyreállítatása végett; a serailból is nagy mennyiségű drágakövet s ékszert adtak el. Mind ez oda mutat, hogy a porta nagyon nyugtalan. Ha a tauruszi szorosakat Ali kezében hagyná az ő hatalom, azon állapot, mely most Törökországot nyomja, maradandóvá tétetnék. — Perát most lakosai társalgása élénkíti, a casino, mint szinte az ausztriai követ is táncmulatást adott, mely utóbbikon a diplomatai kar, több más nevezetes személy s azok között Obrenovics Mihály hg is jelenvoltak.

Alexandria, jan. 16. Az utolsó postahajó elmente után kinyilatkozatá a francia consul M. Alinak, mikép Franciaország pártolja ugyan őt, de azért miatta szövetségeseivel nem fog meghasonlani; fontolja jól meg helyzetét, mielőtt a nagy hatalmaknak ellenszegülne, most tán még kedvezőbb föltétet nyerhetne mint később. Intó példaul felhozá Napoleont is. De ennek más sikere nem lön, hanem hogy a basa még inkább védelmi állásba helyezkedik. Néhány nap óta part mentiben erősítik az algjutelepeket; 8 ezer embert s a nemzeti katonaságot talpra állítják, 6 000 török és arab már beiratta magát. A katonaság szakadatlan gyakorlásban van. Mindennütt nyakas ellenálláshoz készülnek. Ezen hadi ijesztgetés azonban csak kárt tehet a basának, mert mit kell azon emberről hinni, ki egy magasilány erejével egész Európának akar ellenállni? Ali csak az angolokat tartja ellenségének, s e gondolatra a francia kormány igen is sokat tett. Szeretnék az angolok, mondá minap, ha én őket, mint az algiri dey a francziákat, egy legyeczöcsapással személyes ellenségimmé tenném, azt ugyan el nem érik. — Mintha elég bajunk nem volna, még a dögvész is mutatkozik, tegnapelőtt ketten haltak meg benne. A kormány tüstint rendelést tön ellene. Az őrsereg száma mintegy 50 ezer főre megyen.

Németország.

Gebsttel b. érsek a kurzi nevelőintézetbeli nyomorult gyermekek számára 6 ezer ft. ajándékozott. — Berlinben (febr. 7) a közönség nagyon kedvetlenül vette a könyvnyomtatás feltalálása megünneplésének eltöltését. Azt megteendőleg a sajtóbirtokosok Lipcsébe akarnak menni, de már hallomás szerint, mivel azt a belminister is támogatja, némi módosítással itt is megengendik. M. Frankfurtban pedig a tanács választmányt nevezte ki az előkészületek megtételére. — Göttingában (jan. 31) egy kir. parancs Rumann városigazgatóval minden közlekedést keményen tilt. — A drezdai RRek (febr. 4.) a közpénztár vizsgálatára nevezett választmány javaslatára az új földadó rendszer-elkészítésre 200,664 tallért 12 gr. 1 fillért, a serarülási jogmegváltásra 150 ezret, Lipcsének a lotteriacéért 189,139 t. 6 gr. 1 f. utesináltatási költség pótlására 250 ezret, a lipcsői egyetemnek 14,400 zat, képesaroknak 10 ezret, színházépítésre pedig 260 ezer tallért ajánlottak.

Görögország.

Athen, jan. 12, 13. Az összeesküdtek szándékjok létesítésében meg voltak egymás közt hasonolva. Némelyek a legvégsőt akarták tenni, mások mint már említők, a királyt a görög hit fölvetelére kénytetni, a portának hadat üzentetni, és a török tartományokat felzendíteni. A lefoglalt iratok következtében Nikitas ezredes jan. 5-kén, Capodistriás pedig 6-án fogatott el, amaz a görög szabadság-háboruban alapította meg híret, imez a volt elnök testvére; vagyonbeli állapotja mind kettőnek igen rongált állapotban van. Nikitas a hadsereg vezérévé volt nevezve, Kolandrazos a hajóhadéva. Több otromba hír között a király-gyilkolási vád is merő hazugság.